

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Regvlarvm Vtrivsque Ivris Cvm Ampliationibvs Ac Limitationibvs

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Regvla LXXXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63213)

D. Petri Duen.

- idem. ff. de petito. hered. & in l. fideiussor, & in l. sciendum. ff. qui satisda coga. Ita tenet Guliel. Mayne. in d. l. plus cautionis. nu. 1.
- 2 Secundo fallit, quando lex dicit quod idonee caueatur, vel sufficienter: nam talia verba important quod cum fideiussore, vel pignore caueatur, vt in l. si mandato Titij. §. si. ff. manda. & in l. 4. §. si sub conditione. in versicui. adicij. ff. de fideicom. liberta. & in l. si debitori. ff. de iudi. Ita notabiliter tenet Iafon in d. l. sancimus. nu. 3. vbi sublimitat hanc limitationem 6. modis: quem refert Bernard. de Lugo in rg. lxxiiij.
- 3 Tertio limita, quando lex hoc onus iniungens esset prætoria: quia tunc intelligitur cum fideiussoribus vel pignoribus. l. j. §. iubet. ff. de colla. bonorum. & l. prætoriae. & ibi Bartol. ff. de præt. stipulat. & ita tenet Paul. de Castr. in d. §. interdum. Salicet. in d. l. sancimus.
- 4 Quarto fallit, in quadrimestri quod datur condemnatis miserationis causa, nam intelligitur datis pignoribus, vel fideiussoribus quia talis dilatio non debet esse nociua creditori, quin debeat esse cautus & securus quod ad veniente tempore sibi satisfiat. Ita notabiliter tenet Ang. de Peru. in l. debitori. nu. 2. ff. de iudi. vbi dicit ita se vidisse praticari. Eandem opinionem, licet de eo mentionem non faciat, tenet ibi Iacobi de S. Georg. nu. 8. istam opinionem tenet idem Angel. in l. in omnibus. nu. 2. eo. tit. de iudi. quæ sequitur Guliel. Mayneri. in d. l. plus cautionis. nu. 2.
- 5 Quinto fallit, in principe dante rescriptam. vt in l. vniuersa. C. de præci. Impera. offeren. Nam si princeps dat alicui priuilegium, ne possit molestari intra annum a suis creditoribus, debet intelligi, dummodo ille cui est concessum satisfieret de soluendo post terminum tenet Bald. in d. §. interdum. Paul. de Castr. in d. l. in omnibus. Abb. in c. quod ad consultationem. nu. 22. de re iud. Hanc opinionem tenet Iacob. de S. Geor. vbi dicit se ita in questione facti praticari fecisse in d. l. debitori. nu. 11. Quod tamen intelligo verum, quando cunque talis satisfactio petitur a parte, alias ipse non tenetur. ista est glo. notabi. quam ibi sequitur Paul. de Castr. vbi dicit ita secundum eam praticasse in Ciuitate Padue. in d. l. vniuersa. Eandem gloss. sequitur ibi Iaf. & Aene. Fal. in addi. ab Abb. in d. c. quod ad consultationem. nu. 22.

REGVLA LXXXVII.

Cessio debiti potest a patre in filio scolastico fieri. Hanc regu. ponit Angel. in l. j. nu. 22. in fi. ff. de solu. matti. & ibi Bald. nu. 8. in §. col. & Raph. Cuma. nu. 14. Ludo. Rom. in l. donationis. in §. pater. nume. 4. ff. de dona. & in l. si donatione. nu. 8. C. de collat. Ioannes de Graisis in tract. de cessione iur. & actio. §. 3. nu. 3. la cobi.

cobi. de Sancto Georgio. in reperi. L. frater a fratre. nume. 33. ff. de condi. indebi. & in l. j. nu. 62. C. ne liceat potentio. Socin. in regu. ciiij. Falen. ij. Ioan Crot. in reperi. d. l. frater a fratre. col. xxiiij. fall. ix. Eadem opinionem dicit esse communem Ias. in l. j. nu. 52. ff. fol. matri. & Petrus Rebu. in tracta. de priuileg. schola. in priuileg. lx. nu. 2. & in priuileg. lxxi. dicit quod in tantum valet. quod a patre reuocari non potest. Eadem opinio approbatur hodie de iure nostro Regio in Pragm. xxv. in Pragmaticis antiquis. in vo. Pragmaticarū. fo. 18. col. j. Licet contrariam opinionem teneat Ioan. de Imo. in d. l. j. nu. 15. ff. fol. matri. & ibi Alex. nu. 55. Bart. in l. j. in §. neque castrense nu. 3. ff. de coll. bono. Bar. Bal. & Salic. in l. filie cuius. C. fam. mil. circiscun. Aret. in consil. xvij. nu. 6. Ias. in l. filie licet. in princ. C. de colla. eandem opinionem tenet Guliel. Ponta. in l. j. nu. 88. et ibi Franc. de Rip. nu. 140. vbi dicit istā esse magis communem opinionem post. Alex. in l. in quarram. nu. 22. ff. ad leg. falcid.

1 Amplia primo procedere, siue pater fuerit naturalis, & legitimus, siue naturalis tantum: quia filius et pater sunt nomina naturalia, vt in l. tutelae. ff. de capi. diminu. in l. parentes. ff. de in ius vocā. Bart. in l. pronuntiatio. in §. familia. ff. de verbo. signifi. nam sicut naturalis filius admittitur ad accusandum et vindicandum mortem patris naturalis occisi, vt tenet Bar. per illum tex. in licentis. nu. 3. & in l. hos accusari. §. omnibus. nu. 8. ff. de accusat. Bald. in c. de cætero. nu. 2. de testib. ita cessio naturali filio fieri potest. facit tex. in l. Lucius. §. si. ff. de le. ii. et ita tenet Alex. in l. ex facto. §. si quis rogatus. nu. 16. ff. ad Trebel. Quod tamē intelligo verum, dum tamē prædicta cessio non excedat quintam partem honorum patris, si habet alios filios legitimos: vt l. ix. & x. Tauri.

2 Amplia secūdo, procedere in filiis spuris, ideo sacerdos pater poterit filius suis cedere, quia naturali vocabulo sunt pater et filius, et in vocabulis naturalibus non debet attendi rigor iuris ciuilib; nam hos etiam ius Canonicum recipit, & alere disponit, postquam in tuem emissi sunt, vt in c. cum haberet. de eo qui duxit in matrimonio. quam polluit. per adu. Et de iure Regio est hodie dispositum in l. viij. tit. xij. par. iij. & in d. l. ix. & x. Tauri. & quia filiorum appellatione veniunt a nobis progeniti etiā sine nuptiis, vt in l. j. in §. ius naturale. ff. de iusti. & iu. & in §. j. Instit. de iu. natur. licet de iure ciuili aliter sit dispositum. vt in Anth. ex complexu. C. de incest. & in iuri. nupti. & in Authent. licet. C. de natura. lib. qui tam de iure Canonico quam Regio rigor. earum non seruat. Et quia fauor studij hoc adiuuat, qui potest etiam esse in naturali & spurio, & publice vile est vt ipsi studeant, ne vitia parentum se sentent, vt in c. vnde cunque. & in c. nasci. lviij. distin. Quod tamen etiam intelligo, vt dixi supra in prima ampliatione.

3 Tercio amplia, non solum in patre & filio in potestate, sed etiā in emancipato, quia vterque filius pater est, & naturalia iura immutari non possunt. §. sed naturalia; Instit. de iure naturali Et do-

gatio

D. Petri Duen.

ratio facta filio studentī, ualet, siue sit in potestate, siue emancipatur: ut tenet Ang. & Ias. in d. l. j. ff. soluto matri. ergo cum donatio ualeat, cessio etiam in facta ualebit.

- 4 Quarto amplia, habere locum in Auo: nam patris appellatione, Auus continetur. l. iuxta. ff. de verb. signifi. maxime in fauorabilibus, ut hic, secundum Bar. in l. liberorum. nu. 2. ff. de verb. signifi. hoc est fauorabile respectu nepotum, ergo ualebit.
- 5 Quinto amplia, idem habere locum in Auia, cum idem sit iudicium: & Aui nomine Auia continetur. l. j. ff. de verbo. signifi. Ita tenet Bal. in l. Nefennius. col. i. ff. de nego. gest. Bar. in l. 2. in §. v. v. dendum. ff. ad Terul. Alex. in consi. 198. nu. 4. vol. 7. Deci. notabiliter in consi. dclvi. per totum.
- 6 Sexto amplia, procedere etiam in matre, ut in filio studentī cedere possit: cum sit eadem ratio in matre, quæ in patre, & dispositio loquens in matre, eadem in patre procedit: ut in l. j. C. de rescin. vendit. & in l. si pater. C. de curato. furio. Et sicut fratris nomine uenit foror l. tres fratres. ff. de pact. sic & patris nomine mater, de quo videtur Bal. post glo. ibi, in verbo, minus. in l. quisquis. nu. 2. C. ad leg. Iuliam maieſta. Ang. in §. interdum. nu. 16. Insti. de hæred. quæ ab intesta. defer. Alber. Bru. in tractatu Statu. in §. artic. princ. q. 1. nu. 17. Ias. in l. si quis id quod. nu. 1. ff. de iuris. omni. iudi.
- 7 Septimo amplia procedere regulam hanc econtrario, scilicet, quod filius possit cedere filio scholastico debitum. Ratio est, quia bonum est argumentum a correſatiuis: ut in l. fin. C. de indiſt. vid. tollend. quod est statutum in vno correlatiuorum, etiam in alio locum habet: ut in l. 1. & 2. ff. de capres. lib. xi.
- 8 Octauo amplia, habere locum in Monacho: nam Abb. & Cõuentus possunt cedere debitum religioso si est: scholaris illius Cõuentus vel monasterij, & tunc pater dicitur cedere filio: nã monachus in iure nostro æquiparatur filio familias. Ita tenet Bartol. in l. j. ff. de vulga. & pupilla. Et licet Innocen. in c. cum olim. nu. 4. de priuile. dicat æquiparari seruo: dico debere intelligi, quod debeat æquiparari filio, vel seruo, prout fauorabilius fuerit monasterio. Ita notabiliter tenet Bald. in l. 1. nu. 42. C. qui ad mit. quem sequitur Ias. in l. 1. nu. 42. ff. de vulgari & pupil. in l. cum fundus. §. 1. nu. 17. ff. si cert. petat. Romanus in l. is qui hæres. in §. neque filius. nu. 11. ff. de acqui. hæredi. facit quod notat Cardinalis Parisius in c. in presentia. nume. 206. in fin. de probatio.
- 1 Primo limita, non procedere in patre spiritali, quem patrum uulgo vocat, is enim non cedit filio studentī quem de sacro fonte leuauit: quia uerbum hoc, pater, intelligit de naturali, nõ autem de spiritali, ut in l. patre furioso. ff. de his qui sunt sui vel alieni iur. Doct. in Rubri. de cogna. spiritua. facit quod not. Guliel. Benedc. in repet. c. Rainutius. in verbo, & vxorẽ nomine Adela. nu. 76.
- 2 Secundo limita, in patre adoptiuo. filii enim adoptiui nõ sunt sui, nec inter suos computantur. §. cum autem. & §. at ij. & seq. Insti. de

Regulæ vtriusque iuris selectæ. 47

de hæredit. quæ ab intest. defer. & l. adoptiuum: vbi Doct. ff. de in
ins vocan. & iura loquentia in patribus & filiis, non extenduntur
ad adoptiuos.

- 3 Tertio fallit in vitrico, id est in marito matris: nec in nouerca: tū
quæ nec vnus est pater, nec altera mater, de quibus loquitur hæc re
gula: nec patris nomine venit vitricus: per text. in l. j. in fi. ff. de pos.
vbi sub generali parentum nomine non compræhenduntur.
- 4 Quarto fallit, in patre scientiæ, scilicet, præceptore: quia nõ potest
cedere suo discipulo, licet pater & filius inuicem vocentur: vt in l. j.
C. de excu. artif. lib. x. quia hæc reg. intelligit in patre naturali, tūc
quia est quasi dom inus bonorum paternorum. l. in suis. ff. de libe. &
posthu. l. fi. C. de impub. & aliis substit. Marc. Anto. Bauer, in. §. pa
ter. nu. 3. & 13. Instit. de testamen.
- 5 Quinto limita, in patre non habere locum qui vult filio suo priu
legiari, non tamen studentis: cum hæc regula loquatur in scholasticos:
ergo secus est in alio: arg. tex. in l. cum prætor. ff. de iudi.

REGVLA LXXXVIII.

Cessio regulariter in potentiolem facta est nulla. Vt in ru
bri. ff. de aliena. iudic. mut. causa fact. & per totum. C. ne liceat po
tentio. & cedens actionem punitur pœna contenta ibi. s. pœna arbi
traria, & iactura cause: vt in dict. iuribus. Et vide circa hanc regu
lam Mar. de Man. in lib. x. obser. obseruatione xevij. & Socin.
in regu. xlvij. Lud. Gozad. in consi. iij. nu. 24. & de iure Regio in
l. xij. cum seq. tit. vij. par. 3.

- 1 Amplia primo, habere locum hanc regulam, tam in Actore, quã
in Reo. Ita tenet Alber. & alij in l. j. C. ne lice. potent. Dec. in c. j.
nu. 25. de offic. deleg. Ias. in d. l. j. nu. 1. reprobata glo. in l. penu. in fi.
ff. de aliena. iudi. & in rubr. C. de his qui poten. nomi. & pro opi
nionem Docto. contra glo. est glo. in l. non solum, in verbo, in eos. ff.
de aliena. iudic.
- 2 Amplia secundo, procedere post sententiam durante appellatio
ne vel exequutione, cum ibi cessio generaliter prohibeatur: &
quia integer debet esse status appellationis: vt in l. j. ff. nil noua. ap
pel. penden. Ita tenet Alberic. in l. j. nu. 4. C. ne liceat potenti. licet
contrarium teneat Ludo. Gomez in gloss. ad regulas Cancellariæ,
in regula de subrog. colli. q. j. in versicu. & ista quæ dicta sunt, vbi
allegat dictum Abbatem post Spec. in c. ij. nume. 4. de aliena. iu
di. quæ opinio Abbatis magis facit pro opinione Alberici quam
ipsius.
- 3 Amplia tertio procedere, tam ante litem contestatam, quã post:
vt in l. ex hoc dicto. in. §. ait prætor. & ibi glo. ff. de alien. iudi. mut.
causa, Ita concludit Pau. Paris, vbi hoc notabiliter declarat in c.
aduersario.